

Datum: Rijeka, 2. srpnja 2025.

Kolegij: Higijena i epidemiologija

Voditelj: doc.dr.sc.Lovorka Bilajac – Dobrica Rončević

E – mail : dobrica.roncevic@zzjzpgz.hr, dobrica.roncevic@uniri.hr

Katedra: Katedra za javno zdravstvo

Studij: Prijediplomski sveučilišni studiji - Sestrinstvo izvanredni

Godina studija: 2

Akadska godina: 2025./2026.

IZVEDBENI NASTAVNI PLAN

Podaci o kolegiju (kratak opis kolegija, opće upute, gdje se i u kojem obliku organizira nastava, potreban pribor, upute o pohađanju i pripremi za nastavu, obveze studenata i sl.):

Kolegij Higijena i epidemiologija je obvezni kolegij na drugoj godini Stručnog studija sestrinstva i sastoji se od 30 sati predavanja (3 ECTS bodova). Kolegij se izvodi na Fakultetu zdravstvenih studija Sveučilišta u Rijeci i Nastavnom zavodu za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije.

Cilj ovog kolegija je omogućiti studentu da se temeljem stečenog znanja iz epidemiologije osposobi za stručne poslove i zadatke, koje će kao stručni prvostupnik sestrinstva obavljati na poslovima kontrole, suzbijanja i sprečavanja bolesti ili na drugim poslovima u sustavu zdravstva. Ovo podrazumijeva poznavanje temelja epidemioloških karakteristika zaraznih i kroničnih masovnih bolesti; razumijevanje mjera prevencije i suzbijanja bolesti, kao i protuepidemijskih mjera te svoje uloge u ovim poslovima.

Sadržaj kolegija je takav da će studenti biti osposobljeni za sudjelovanje u epidemiološkom informacijskom sustavu, upoznati sa Zakonom o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti, s prepoznavanjem neuobičajenih grupiranja ili epidemija bolest, faktorima rizika za pojavu bolesti i općim mjerama prevencije masovnih bolesti, te mjerama specifične prevencije, poput masovnog cijepljenja i ranog otkrivanja kroničnih masovnih bolesti u populaciji, te preventivnom i protuepidemijskom dezinfekciji, dezinsekciji i deratizaciji. Studenti će biti educirani o ranom uzbunjivanju i prijavljivanju bolesti i stanja, terenskim intervencijama, programima populacijskih probira, uzorkovanju i drugim poslovima suzbijanja i sprečavanja bolesti u populaciji. Studenti će steći osnovna znanja iz interventne epidemiologije, epidemiološke dijagnostike, primjene kemoprofilakse i seroprofilakse, te načina suzbijanja epidemija.

Popis obvezne ispitne literature:

1. Kolčić, A. Vorko-Jović i sur. Epidemiologija, Medicinska naklada
2. Zakon o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti
3. Pravilnik o uvjetima i načinu obavljanja mjera za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija
4. European Centre for Disease Prevention and Control. One Health, <https://www.ecdc.europa.eu/en/one-health>
5. Program cijepljenja 2024.
6. D. Ropac, D. Puntarić i sur. Epidemiologija zaraznih bolesti, Medicinska naklada
7. M. Strnad, A. Vorko-Jović i sur. Epidemiologija kroničnih bolesti, Medicinska naklada

Popis dopunske literature:

1. D. Puntarić, D. Ropac. Opća epidemiologija. Medicinska naklada
2. L. Heymann. Control of communicable diseases manual. American Public Health Association

Nastavni plan:

Popis predavanja (s naslovima i pojašnjenjem):

1. predavanje: Uvod u epidemiologiju

Ishodi učenja: Iskazati osnovne termine i pojmove iz epidemiologije: definicija epidemiologije, definicija epidemije, endemije i pandemije, razlikovati teorijsku i interventnu epidemiologiju.

2. predavanje: Povijesni razvoj epidemiologije

Ishodi učenja: Prepoznati i izraziti povijesni kontekst u razvoju moderne epidemiologije, prvenstveno razvoja cijepljenja, zdravstvenog nadzora nad ljudskom hranom i vodom za piće te postupaka antiseptike.

3. predavanje: Deskriptivna epidemiologija

Ishodi učenja: Izložiti temeljne principe deskriptivne epidemiologije. Imenovati epidemiološke varijable (osoba, mjesto, vrijeme). Izraditi epidemijske krivulje. Interpretirati sezonske i sekularne trendove.

4.-5. predavanje: Analitička epidemiologija / Mjere učestalosti i povezanosti

Ishodi učenja: Navesti definicije i ciljeva analitičke epidemiologije. Razlikovati razine dokaza epidemioloških istraživanja te uzročno- posljedične povezanosti. Navesti i izračunati osnovne mjere učestalosti (incidencija, prevalencija, stopa incidencije, mortalitet – opći i specifični, letalitet) i povezanosti (relativni rizik, omjer šansi i pripisivi rizik).

6. predavanje: Epidemiološke karakteristike respiratornih bolesti

Ishodi učenja: Opisati epidemiološke zakonitosti u nastanku i širenju bolesti koje se prenose dišnim putem, njihovom morbiditetu, te nabrojiti mjere prevencije i protuepidemijske mjere na primjerima bolesti iz ove skupine.

7.-8. predavanje: SARS CoV2 -COVID 19

Ishodi učenja: Korona virusi, SARSCoV2, COVID19, pandemija, mjere i preporuke za sprečavanje i suzbijanje epidemije COVID 19 u Hrvatskoj

9. predavanje: Multisektorski javno-zdravstveni pristup prema koncepciji “Jedno zdravlje” (One Health)

Ishodi učenja: Prepoznati dionike u javno-zdravstvenoj intervenciji u slučaju pojave populacijske zdravstvene prijetnje, prepoznati povezanost prijetnje za ljudsko zdravlje sa rizicima iz živog i neživog okoliša.

10.- 11. predavanje: Epidemiološke karakteristike crijevnih bolesti

Ishodi učenja: Identificirati epidemiološke značajke bolesti koje se prenose putem probavnog sustava, nabrojiti protuepidemijske mjere, te nabrojiti mjere prevencije i protuepidemijske mjere na primjerima bolesti iz ove skupine.

12. predavanje: Epidemiologija HIV-a i krvlju prenosivih bolesti

Ishodi učenja: Prepoznati i navesti epidemiološke zakonitosti u nastanku i širenju bolesti koje se prenose spolnim putem i putem krvi, morbiditetu, te nabrojiti mjere prevencije i protuepidemijske mjere na primjerima bolesti iz ove skupine (HIV/AIDS i virusni hepatitis).

13.-14. predavanje: Postekspozicijska profilaksa

Ishodi učenja: Izreći postupke pri profesionalnoj ekspoziciji i profilaksi krvlju prenosivih bolesti.

15.-16.predavanje: Informacijski sustav i interventna epidemiologija

Ishodi učenja: Opis sustava kretanja informacija u epidemiološkoj službi. Razumijevanje potrebe i načini provođenja kreiranja interventnih mjera u epidemiologiji.

17.-18. predavanje: Cijepljenje

Ishodi učenja: Navesti vrste cjepiva, cjepne antigene i druge sastojke cjepiva, cjepiva koja se koriste u masovnom programu cijepljenja u Hrvatskoj, poznavati principe izrade masovnog programa cijepljenja, epidemioloških ciljeva, koji se žele postići u individualnoj i kolektivnoj zaštiti, te rezultata masovnog cijepljenja u zemlji.

19.-20. predavanje: Bolesti koje podliježu prevenciji imunizacijom

Ishodi učenja: Opisati epidemiološke zakonitosti u nastanku i širenju bolesti koje su preventabilne cijepljenjem: ospice, rubeola, parotitis, poliomijelitis, difterija, tetanus, pertusis

21. predavanje: Epidemiologija kroničnih masovnih bolesti - uvod

Ishodi učenja: Navesti i izraziti temeljne epidemiološke zakonitosti u nastanku i pojavljivanju kroničnih masovnih bolesti, identificirati čimbenike rizika, te interpretirati mjere primarne, sekundarne i tercijarne prevencije kroničnih bolesti. Objasniti razloge epidemiološkog praćenja kroničnih masovnih bolesti, navesti izvore informacija i stanje morbiditeta i mortaliteta u Hrvatskoj.

22. predavanje: Kardiovaskularne bolesti

Ishodi učenja: Objasniti epidemiološki značaj kardiovaskularnih bolesti: učestalost, dobnu distribuciju i mjere prevencije. Razlikovati promjenjive i nepromjenjive čimbenike rizika za nastanak kardiovaskularnih bolesti, kao i pojedine preventivne aktivnosti.

23. predavanje: Novotvorine

Ishodi učenja: Objasniti epidemiološki značaj malignih bolesti: učestalost, spolnu i dobnu distribuciju sjela i mjere prevencije. Razlikovati genetske i okolišne čimbenike rizika za nastanak novotvorina. Prepoznati važnost Registra za rak te razloge višestruke prijave malignih bolesti (primarna, sekundarna i tercijarna zdravstvena zaštita, ONKO obrasci).

24. predavanje: Programi probira

Ishodi učenja: Navesti uvjete za pokretanje masovnih programa probira. Poznavati Nacionalne programe ranog otkrivanja raka.

25.-26. predavanje: Bolesti koje prenose komarci

Ishodi učenja: Prepoznati epidemiološke značajke bolesti koje prenose komarci te nabrojiti mjere suzbijanja i sprečavanja bolesti koje prenose komarci.

27. predavanje: Antropozoonoze

Ishodi učenja: Prepoznati i navesti epidemiološke zakonitosti u nastanku i širenju bolesti koje se prenose sa životinja na ljude i prirodno žarišnih bolesti, njihovom morbiditetu,

geografskoj rasprostranjenosti, objasniti mjere prevencije i protuepidemijske mjere na primjerima bolesti iz ove skupine.

28.-30. predavanje: Infekcije povezane sa zdravstvenom skrbi

Ishodi učenja: Načela procjene rizika, mjera kontrole, suzbijanja i prevencije infekcija povezanih sa zdravstvenom skrbi i i sustava interne kontrole u zdravstvenim ustanovama.

Obveze studenata:

Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u nastavi.

Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):

ECTS bodovni sustav ocjenjivanja:

Ocjenjivanje studenata provodi se prema važećem **Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci**, te prema **Pravilniku o ocjenjivanju studenata na Fakultetu zdravstvenih studija u Rijeci**.

Rad studenata vrednovat će se i ocjenjivati na završnom ispitu.

Ocjenjivanje studenata vrši se primjenom ECTS (A-F) i brojčanog sustava (1-5).

Ocjenjivanje u ECTS sustavu izvodi se **apsolutnom raspodjelom**.

Završni ispit (ukupno 100 ocjenskih bodova)

Tko može pristupiti završnom ispitu:

Studenti koji su tijekom nastave prisustvovali 70%

Tko ne može pristupiti završnom ispitu:

Studenti koji su tijekom nastave izostali više od 50 % nemaju pravo izlaska na završni ispit (upisuju kolegij druge godine).

Završni ispit je pismeni ispit koji sadrži 50 pitanja sa višestrukim odgovorima. Svako pitanje nosi 2 boda, ukupno 100 ocjenskih bodova

Ocjenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća:

A – 90 - 100% bodova-izvrstan (5)

B – 75 - 89,9%- vrlo dobar (4)

C – 60 - 74,9% -dobar (3)

D -- 50 - 59,9% -dovoljan (2)

F– 0 - 49,9% -nedovoljan (1)

Mogućnost izvođenja nastave na stranom jeziku:

Unesite tražene podatke

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (za akademsku 2024./2025. godinu)

Raspored nastave

Datum	Predavanja (vrijeme i mjesto)	Seminari (vrijeme i mjesto)	Vježbe (vrijeme i mjesto)	Nastavnik
8.6.2026.	P1-P6 (8-13) Predavaonica Z6			Dobrica Rončević
9.6.2026.	P7-P12 (14-19) Predavaonica Z6			Daniela Glažar-Ivče
10.6.2025.	P13-P18 (8-13) Predavaonica Z6			Daniela Glažar-Ivče
11.6.2025.	P19-P24 (14-19) Predavaonica Z3			Helena Glibotić- Kresina, Svjetlana Gašparović-Babić
12.6.2025.	P25-P30 (8-13) Predavaonica Z4			Dobrica Rončević

Popis predavanja, seminara i vježbi:

P	PREDAVANJA (tema predavanja)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
P1	Uvod u epidemiologiju	1	Predavaonica Z6
P2	Povijesni razvoj epidemiologije	1	Predavaonica Z6
P3	Deskriptivna epidemiologija	1	Predavaonica Z6
P4-P5	Analitička epidemiologija	2	Predavaonica Z6
P6	Epidemiološka obilježja respiratornih zaraznih bolesti	2	Predavaonica Z6
P7-P8	SARS CoV2 -COVID 19	1	Predavaonica Z6
P9	Multisektorski javno-zdravstveni pristup „Jedno zdravlje“	1	Predavaonica Z6
P10-P11	Epidemiološka obilježja crijevnih zaraznih bolesti	2	Predavaonica Z6
P12	Epidemiologija HIV-a i krvlju prenosivih bolesti	2	Predavaonica Z6
P13-P14	Postekspozicijska profilaksa	1	Predavaonica Z6
P15-P16	Informacijski sustav i interventna epidemiologija	2	Predavaonica Z6
P17-18	Cijepljenje	2	Predavaonica Z6
P19-20	Bolesti koje podliježu prevenciji imunizacijom	2	Predavaonica Z3
P21	Epidemiologija kroničnih masovnih bolesti	1	Predavaonica Z3
P22	Kardiovaskularne bolesti	1	Predavaonica Z3
P23	Novotvorine	1	Predavaonica Z3
P24	Programi probira	1	Predavaonica Z3
P25-P26	Bolesti koje prenose komarci	2	Predavaonica Z4
P27-P28	Antropozoonoze	2	Predavaonica Z4

P29-P30	Infekcije povezane sa zdravstvenom skrbi	2	Predavaonica Z4
	Ukupan broj sati predavanja	30	

	ISPITNI TERMINI (završni ispit)
1.	15.06.2026.
2.	15.07.2026.
3.	04.09.2026.
4.	18.09.2026.